

Topi Lindh

“MILLAINEN ON HYVÄ PLOT TWIST?”

Tapaustutkimus Idea-lyhytelokuvan plot twistien toteutumisesta katsojien näkökulmasta.

“MILLAINEN ON HYVÄ PLOT TWIST?”

Tapaustutkimus Idea-lyhytelokuvan plot twistien toteutumisesta katsojien näkökulmasta.

Topi Lindh
Opinnäytetyö
Kevät 2015
Viestinnän koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Tekijä(t): Topi Lindh

Opinnäytetyön nimi: Millainen on hyvä plot twist? – Tapaustutkimus Idea-lyhytelokuvan plot twistien toteutumisesta katsojien näkökulmasta.

Työn ohjaaja(t): Pekka Isomursu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2015 Sivumäärä: 35+2 liitesivua

---

Tein opinnäytetyöni plot twistien toteutumisesta Idea-lyhytelokuvassa ja tarkastelin, mitä elementtejä toimiva plot twist elokuvassa vaatii. Olin itse tuottaja, käsikirjoittaja ja ohjaaja Idea-lyhytelokuvassa, jota käytettiin tutkimuskohteena, koska halusin olla mukana luomassa tarkasteltavia plot twistejä alusta asti. Opinnäytetyöni antoi siis loistavan mahdollisuuden yhdistää intohimoni elokuvaan, ja tulevan ammattini AV-tuotantojen tekijänä.

Tutkimalla plot twisteihin ja twist-elokuvaan liittyvää kirjallisuutta ja artikkeleita olen avannut plot twistien teoriapohjaa ja mitä plot twistit vaativat toimiakseen. Plot twist tarkoittaa elokuvassa tapahtuvaa radikaalia tarinan suunnan muutosta paljastamalla toisen näkökulman elokuvan tapahtumista. Toteutettuani Idea-lyhytelokuvan kyseisen teoriapohjan avulla oli tärkeä saada keskivertokatsojien tulkinta lyhytelokuvan plot twisteistä. Haastattelin viittä keskivertokatsojaa ja tätä kautta kartoitin heidän ajatuksiaan ja tulkintojaan Idea-lyhytelokuvasta ja sen plot twisteistä.

Tutkimuksessa kävi ilmi, että Idea-lyhytelokuvan plot twistit onnistuivat haastateltavien mielestä. Haastattelujen analysointi paljasti kolme elementtiä, joita haastateltavat arvostivat plot twisteissä: yllätyksellisyys, ymmärrys ja harhaanjohtaminen. Nämä elementit olivat oleellisia, että plot twistit onnistuivat. Niitä plot twistejä arvostettiin enemmän, joissa nämä elementit onnistuivat paremmin.

Asiasanat:

Plot twist, Lyhytelokuva, Syuzhet, Fabula, Narratiivi, Tapaustutkimus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Author(s): Topi Lindh

Title of thesis: What is a good plot twist? – A case-study on how short film Ideas plot twists were implemented based on viewer experiences.

Supervisor(s): Pekka Isomursu

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2015

Number of pages: 35+2 appendices

I did my thesis on the implementation of plot twists in the short film Idea, and I examined what elements a functioning movie plot twist requires. I was the producer, scriptwriter and director of the short film Idea, which was used as a case-study, because I wanted to create the plot twists from the ground up. My thesis gave me an ample opportunity to combine my passion for movies and my future job as a creator of A/V productions.

Examining the literature and articles related to plot twists and twist-movies I have shed light on plot twists and what they require to function. Plot twist means a radical change in the expected storyline by revealing another narrative element. After making the short film Idea using the literature as a base, it was important to gauge the thoughts of average moviegoers. I interviewed five average moviegoers and mapped their thoughts and opinions on the short film "Idea" and its plot twists.

The study revealed that the plot twists in the short film Idea succeeded according to the interviewees. Analysing the interviews revealed three elements, unpredictability, understanding and misdirection, which the interviewees valued in the plot twists. These elements were essential that the plot twists could succeed. The plot twists that succeeded in those three elements were held in higher regard than the rest.

Keywords

Plot twist, Short Film, Syuzhet, Fabula, Narrative, Case-study

1. JOHDANTO.....	6
2. TEOREETTINEN TIETOPERUSTA.....	7
2.1 PLOT TWISTIN MÄÄRITTELY.....	7
2.2 PLOT TWISTIN ERI ILMENEMISTAPOJA.....	8
3. AINEISTO JA MENETELMÄT.....	13
3.1 CASE-STUDY IDEA-LYHYTELOKUVA	13
3.2 AINEISTON KERUU	16
4. TULOKSET	19
4.1 YLEISET TULOKSET	19
4.2 ARI-TWIST	20
4.3 KAIKKI ELOSSA -TWIST.....	22
4.4 POLIISIT-TWIST.....	25
4.5 LYHYTELOKUVA KOKONAISUUTENA	27
5. POHDINTA.....	30
LÄHTEET	35

1. JOHDANTO

Pidän paljon erilaisista elokuvista ja monista eri syistä, mutta olen huomannut, että lempielokuvieni listalla on paljon plot twist elokuvia. Plot twist elokuvat kokivat massiivisen suosiopiikin 1990-luvulla ja suosio on säilynyt suhteellisen suurena. Plot twistit elokuvissa alkavatkin olla niin paljon käytetty tehokeino, että nykypäivän katsojat monella tapaa odottavat odottamatonta plot twistiä elokuvilta?

Mitkä ovat ne tekijät, jotka saavat katsojan arvostamaan plot twistiä ja miten onnistuneet plot twistit oikeastaan toimivat? Näistä kysymyksistä lähdin tutkimaan aihetta ja selvittämään, millainen on onnistunut plot twist. Täysin teoreettinen käsittely ei kuitenkaan tuo suoraan vastausta tähän kysymykseen, koska elokuvan teko ei ole täysin matematiikkaa. Elokuvat ovat taidetta ja niihin liittyy tunteita ja eri ihmisten tulkintoja. Siksi koin tarpeelliseksi lähteä alusta alkaen selvittämään, mitä vaatii tehdä hyvä plot twist.

Kirjoitin ja tein lyhytelokuvan nimeltä ”Idea”, jonka kautta halusin selvittää, mitä kaikkea hyvä plot twist vaatii. Selvitin, miten katsojat reagoivat plot twisteihin ja minkälaisia tunteita ne herättävät. Miten erilaiset plot twistit herättävät tunteita ja ajatuksia sekä miten katsojat ymmärtävät ja tulkitsevat ne vain yhden katsomiskerran jälkeen? Tutkielma perustuu elokuvatutkimuksen viitekehykseen, joten on tarpeen määritellä keskeisiä käsitteitä.

Käsitteistä on tässä vaiheessa jo hyvä avata muutamia. Plot twist itsessään selitetään tarkemmin luvussa 2.1. Fabula on elokuvan tarina raakaversiona, jossa on kaikki tieto aina käsillä. Syuzhet on elokuvan juoni eli kuinka elokuvan tarina on kerrottu ja organisoitu elokuvaksi. Tämä voi vaikuttaa katsojille annettavan tiedon määrään. Narratiivi kuvastaa myös elokuvan juonta, mutta myös sen kerronnallista tyyliä. Näitä käsitteitä avataan myös kappaleessa 2.1.

2 TEOREETTINEN TIETOPERUSTA

2.1 PLOT TWISTIN MÄÄRITTELY

Termi "plot twist" pitää sisällään paljon erilaisia määritelmiä elokuvassa tapahtuvista käänteistä. Yksinkertaisimmillaan määriteltynä plot twist on radikaali muutos elokuvan odotetussa narratiivisessa suunnassa tai lopputuloksessa. (Lavik 2006, 56.) Yleensä tämä kääntyy suomen kielessä "yllätyslopuksi", joka tarkoittaa, että elokuvan viimeiselle kolmanneksella tapahtuu jotain radikaalia joka yllättää katsojan. Kuten huomataan, käsitteet plot twist ja yllätysloppu eivät kuitenkaan tarkoita ihan samaa. Tässä tutkielmassa onkin tärkeää keskittyä kerronnalliseen twistiin toisin kuin tarinalliseen. Tällä tarkoitan, että käänteet, jotka muuttavat olemassa olevan syuzhetin eli juonen luonnetta tai lisäten toisen syuzhetin katsojan tietoisuuteen. Tämän avulla voidaan luoda niin sanottu paljastus katsojalle. Esimerkiksi se, että Aladdin löytää lampusta hengen ei ole plot twist, koska se käynnistää kyseisen elokuvan syuzhetin ollen osa katsojan tietoisuudessa olevaa juonta.

Plot twist lisääkin ulottuvuuden kerrontaan, jota niin sanotussa normaalissa narratiivissa ei näe. Aristoteleen draamankaarella on normaalisti kolme selkeää osaa: alku, keskikohta ja loppu. (Vacklin & Nikkinen 2007, 24) Elokuva tämän kaavan mukaan etenee suoraviivaisesti, ja yllätyksille on harvoin tilaa. Plot twistit tuovat tähän kaavaan uuden ulottuvuuden, jossa katsojalle ei tietoisesti kerrota kaikkea mahdollista tietoa.

Jotta paljastus voisi olla mahdollinen, on oltava paljastettavaa, ja jotta katsoja kiinnostuu elokuvasta, niin siinä pitää olla silti koherentti narratiivi. Tämä useimmiten onnistuu tupla-syuzhetin avulla. Elokuvakerronnalliset termit fabula ja syuzhet helpottavat kuvailemaan tätä ilmiötä. Fabula on elokuvan raaka tarina, joka kertoo kaikki elokuvan tarinaan liittyvät tapahtumat kronologisesti. Käytännössä kyseessä on elokuvan tarinallinen raakadata, jossa kaikki on esillä. Syuzhet taas on elokuvan juoni, eli miten tämä fabula on kerrottu elokuvassa.

Asiat, kuten kenen näkökulmasta näemme tapahtumat, ja missä järjestyksessä, liittyvät elokuvan syuzhetiin. Tällä kontrolloidaan katsojan saamaa informaatiota luoden mahdollisesti lisää draamaa tilanteisiin. (Lavik 2006, 56–57.)

Plot twistit yleisesti hyödyntävät jonkinasteista tupla-syuzhetia. Tämä tarkoittaa, että elokuvassa on kaksi kerronnallista tasoa. Ensimmäinen syuzhet on yleisesti ottaen elokuvan ensikatselmuksella olevan juoni. Tämä juoni voi jatkua melkein koko elokuvan pituuden, joten se antaa elokuvalla sen ensimmäisen draaman kaaren. Toinen syuzhet on käynnissä koko ajan ensimmäisenkin syuzhetin aikana, mutta katsoja ei sitä välttämättä huomaa. Plot twistin paljastuminen yleensä tarkoittaa, että katsoja tulee tietoiseksi toisen syuzhetin olemassaolosta ja pystyy havainnoimaan tai muistamaan eri tavalla elokuvaa jota katsoi. Tavanomaisesti plot twist elokuvassa tapahtuu vasta viimeisellä kolmanneksella, joko elokuvan kliimaksina itsessään tai sen jälkeen. Seth A. Friedman argumentoi, että yleensä onnistuneeksi twist-elokuvaksi lasketaan se, että ensimmäisen syuzhetin juonikuviot saatetaan loppuun, jonka jälkeen plot twist vasta tuodaan esille paljastaen toisen syuzhetin olemassaolon. Friedman viittaa elokuvaan *Sixth Sense* ja *The Usual Suspects*. Poikkeuksia Friedman myös löytää elokuvasta *Fight Club*, jossa kliimaksin kohdalla on plot twistin paljastus. Näitä elokuvia käsitellään tarkemmin luvussa 2.2. (Friedman 2006, 2-3)

2.2 PLOT TWISTIN ERI ILMENEMISTAPOJA

Plot twist yhdistetään myös termiin “mind-tricking narrative” (Klecker, 2013), joka kääntyy vapaasti ajatuksia huijaavaksi kerronnaksi. Tällä viitataan elokuvaan, joka käyttää hyödykseen narratiivissa olevia aukkoja. Näiden aukkojen käyttötarkoitus näissä elokuvissa on tarkoituksenmukaisesti huijata katsojaa mahdollistaen lopun plot twistin. Tällainen elokuva on esimerkiksi M. Night Shyamalan ohjaama *Sixth Sense*, joka on yksi tunnetuimpia esimerkkejä elokuvasta, jossa on onnistunut plot twist. Erlend Lavik (2006) tutkii elokuvan plot twistiä tarkemmin artikkelissaan “Narrative Structure in The Sixth Sense”. Lavik argumentoi, että elokuvan arvostus tulee sen onnistuneesta niin sanotusta

huijauksesta, jossa Sixth Sense -elokuva näyttää päällepäin normaalilta Hollywood-elokuvulta narratiiviselta tyyliltään. Elokuva saa katsojan olemaan kyseenalaistamatta olemassa olevia juonielementtejä. Tämä selittyy fabulan ja syuzhetin erojen avulla. Lavik perustelee, että plot twistin onnistuminen johtuu elokuvan mestarillisesta tupla-syuzhetin implementoinnista. Tämä tarkoittaa, että elokuva samaan aikaan kertoo kahta narraatiota riippuen katsojan tietomäärästä. Ensimmäisellä katselukerrallaan kyseinen elokuva näyttää olevan normaali Hollywood jännitys- ja draamaelokuva, jossa Bruce Willisin hahmo yrittää selvittää pienen Colen ongelmaa. (Lavik 2006, 57–59)

Ensimmäinen syuzhet on hyvin todennäköisesti katsojan mielestä elokuvan ainoa juoni. Tämä illuusio kestää melkein koko elokuvan ajan, kunnes plot twist paljastetaan. Tällöin katsoja saa tietää, että Bruce Willisin hahmo onkin ollut kuolleena suurimman osan elokuvasta. Se on elokuvan toinen syuzhet, joka saa katsojan pohtimaan aiempia kohtauksia. Lavik (2006, 57–59) käyttää esimerkkinään Sixth Sense -elokuvan ravintolakohtausta, jossa ensimmäisen syuzhetin mukaan Bruce Willisin hahmo on myöhässä treffeiltään vaimonsa kanssa. Willisin hahmo saapuu paikalle, mutta vaimo ei noteeraa häntä. Lavik argumentoi, että kun katsoja näkee vaimon lähtevän pois katsomatta Willisin hahmoa, katsoja olettaa vaimon tekevän niin, koska tämä on suuttunut. Sama kohtaus näytetään takaumassa elokuvan lopussa, kun katsojalle ja Willisin hahmolle on selvinnyt, että hän itse on aave. Tässä vaiheessa katsoja on tietoinen toisen syuzhetin olemassaolosta ja näkee kohtauksen toisessa valossa. Vaimon käytös on loogisempaa, koska Willisin hahmo ei ole oikeasti koskaan paikalla tai vaimo ei ainakaan näe häntä. (Lavik 2006, 57–59)

Katsoja myös muuttaa näkökantaansa elokuvan henkilöihin toisen syuzhetin kautta. Käyttäen samaa kohtausta esimerkkinä Lavik havainnollistaa, että ensimmäisen syuzhetin mukaan katsoja voi tulkita vaimon reaktion kylmäksi ja ylireagoinniksi Willisin hahmon virheeseen nähden. Tämä muuttuu toisen syuzhetin paljastuttua. Lavik kuvailee, kuinka vaimo on nyt traaginen hahmo, jonka puolella katsoja nyt on, vaikkei niin ollut kohtauksen ensimmäisen katsomisen jälkeen. (Lavik 2006, 58)

Lavik huomauttaa, ettei kyseisen kohtauksen toimiminen johdu vain erinomaisesta käsikirjoituksesta ja näyttelemisestä. Kohtauksessa kameratyöskentely on myös erittäin tärkeässä roolissa. Huomaamisen arvoista on, että kamera on vaimon takana kun Willisin hahmo saapuu pöytään. Lavik selittää, että näin katsoja ensimmäisellä kerralla olettaa, että vaimo on varmasti huomionut Willisin hahmo paikalle saapumisen, mutta todellisuudessa tätä katsetta ei nähdä kuvassa. Näin katsoja pystyy täyttämään tämän aukon omalla oletuksellaan, hyvin helpolla vieläpä, vaikkakin väärällä. (Lavik 2006, 59)

Tämä on Lavikin mukaan myös yksi tärkeimpiä elementtejä minkä pitää olla toimiva plot twist elokuvassa. ”Lähes kaikki elokuvat sisältävät aukkoja jotka katsojien täytyy täyttää”. (Lavik 2006, 56) Katsojat etsivät koherenttiutta ja yhdistelevät palasia yhteen. Nykyään katsoja ei ylläty, jos hahmo kävelee kotiovestaan ulos ja heti seuraavassa leikkauksessa tulee sisään kahvilan ovesta. Katsojat osaavat yhdistää, että kyseinen hahmo lähti kotoaan ja käveli kahvilaan ja leikkaus vain piilotti tämän ajan. Nämä olettamukset, joita katsojat tekevät, tulevat hyvin käytännöllisiksi tupla-syuzhetin luomisessa elokuvassa ja käsikirjoituksessa. Kun katsoja itse täyttää aukkojen sisällöt omilla olettamuksillaan, on elokuvan helppo sisällyttää näihin aukkoihin tapahtumia, jotka eivät seuraa päällimmäisen syuzhetin mukaista tarinaa.

Lavik myöntää, että tässä piilee riskejä, joista elokuva itsessään voi kärsiä. Käyttäen esimerkkinä aiemmin mainittua ravintolakohtausta hän kuvailee, kuinka kaiken piti tapahtua täydellisesti, jotta Willisin hahmolle illuusio säilyi ehjänä. Entä jos hän olisi saapunut paikalle 15 sekuntia aiemmin ja pitänyt puheensa ja havainnut, että vaimonsa silti istuu hiljaa hänen edessään noteeraamatta häntä mitenkään. Tämä kytkeytyy siihen myös, mitä Cornelia Klecker (2013) kertoo omassa artikkelissaan, ”Mind-tricking Narratives: Between Classical and Art-Cinema Narration”. Hän kertoo, kuinka twist-elokuvat varsinkin voivat varomatta rikkoa katsojan illuusion ylitse menevillä käänteillä, jonka jälkeen katsoja on liian tietoinen katsoessaan elokuvaa.

Klecker myöskin kuvailee liian yllättävää ja katsojalle epämiellyttävää plot twistiä. Elokuvassa ”North” Elijah Woodin näyttelemä pikkupoika päättää paeta kotoa ja

lähtee etsimään itselleen uusia vanhempia. Elokuva koostuu siitä, kun hän käy läpi monia eri vanhempiehdokkaita – seuraava on aina oudompi kuin edellinen. Elokuvan loppupuolella Woodin hahmo tajuaa kuitenkin, että hän kaipaa kotiin oikeiden vanhempien luokse ja tällä hetkellä hän herää unesta. Hän herää siitä tilanteesta, kun hän on juuri pakenemassa kotoa. Klecker argumentoi, että tämä twist ei lisää elokuvaan mitään, vaan poistaa tärkeitä tapahtumia elokuvan todellisuudesta. Tupla-syuzhet tässä tilanteessa on vain se, että kyseinen tilanne on unta. Tämä poistaa kaiken jännittävyyden tilanteista, kun nyt tiedetään, etteivät ne ole totta.

Klecker vielä lopuksi kuvailee yhtä helpointa plot twist menetelmää, jossa yksinkertaisesti toinen hahmo vain huijaa ja valehtelee toiselle hahmolle, yleisimmin kertojalle. Jos elokuva keskittyy tarkkaan päähenkilön näkökulmaan niin narratiivi seuraa vahvasti hänen faktojaan, olivat ne miten väriä tahansa. Hyvä esimerkki tällaisesta on M. Night Shyamalan elokuva *Unbreakable* (2000), missä selviää, että Bruce Willisin esittämä päähahmon ystävä ja neuvonantaja onkin se paha terroristi, jota hän on etsinyt. (Klecker 2013, 135–136) Toisaalta on myös mahdollista, että kertojan hahmo itse valehtelee, eli kyseessä on epäluotettava kertoja (Elsaesser 2009, 6).

Tästä plot twististä on myös versioita, joissa päähenkilö huijaa itse itseään, kuten elokuvassa ”*Beautiful Mind*”. Tosin tässä elokuvassa plot twist tuodaan ilmi hyvin pian ja tupla-syuzhetia käytetään kerronnallisena keinona, jossa nähdään päähenkilömme Russell Crowen hahmon taistelevan skitsofrenian kautta tulevien näkyjen kanssa ja hänen vaimonsa todellisuuden kautta. Tässä elokuva vaihtelee siis käytännössä kahden todellisuuden välillä, vaikka oikeasti on olemassa vain yksi todellisuus.

Plot twistejä voi myös jaotella eri tavoin. Aristoteleen runousopissa mainitaan useita erilaisia paljastusmuotoja, joita tarinan päähenkilölle tai tarinalle voi käydä (Vacklin, Nikkinen 2007, 137–144). Huomion arvoista on, että vaikka paljastusmuoto voi vaihdella paljonkin, silti kaikissa näissä yleensä käytetään hyväksi tupla-syuzhetia. Eri muotoja tästä on anagnorisis, peripeteia ja deus ex machina. Anagnorisis tarkoittaa hetkeä, kun päähenkilö tunnistaa oman itsensä

tai jonkun toisen henkilöhahmon todellisen luonteen. Tämä hetki on esimerkiksi aiemmin jo kuvattu tilanne, kun Bruce Willisin hahmo *Sixth Sense* -elokuvassa tajuaa olevansa oikeasti kuollut. Peripeteia tarkoittaa yhtäkkistä päähenkilön onnen muutosta, hyvään tai huonoon suuntaan. Kyseisessä paljastusmuodossa plot twistin pitää käydä tarinallisesti järkeen, toisin kuin *deus ex machina*. Se tarkoittaa täysin odottamatonta ja täysin epätodennäköistä käännettä. Voidaan kuvitella tilanne, että esimerkiksi mies on kuolemaisillaan janoon keskellä Saharan autiomaata, kunnes yhtäkkiä taivaalta tipahtaa täysinäinen vesileili, jotta tarina ei pääty (Vacklin, Nikkinen 2007, 79). Myöhemmin on pystytty tähän listaan lisäämään myös Flashback, ja jo aiemmin mainittu epäluotettava kertoja. Flashback ei itsessään välttämättä ole plot twist, mutta se useimmiten pitää sisällään informaatiota, joka muuttaa hahmoja tai tapahtumia katsojan silmissä. (Elsaesser 2009, 18)

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 CASE-STUDY IDEA-LYHYTELOKUVA

Idea on kolmeen kerronnalliseen osaan jaettu noin 24-minuuttinen lyhytelokuva. Tuotannon tarkoituksena oli tehdä viihdyttävä lyhytelokuva, josta sekä viihteellisten Hollywood-elokuvien fanit että laajemmin elokuvia ja lyhytelokuvia katsovat pystyvät nauttimaan. Pääasiallinen käyttötarkoitus oli kuitenkin olla case-study aineistona opinnäytetyöhön, jossa elokuva näytettiin viidelle ihmiselle. Työryhmässä oli kaikkinsa kymmenen ihmistä, joista neljä oli näyttelijöitä. Idea-lyhytelokuva kuvattiin Oulussa lokakuussa 2014, ja se valmistui marraskuussa 2014.

Lyhytelokuvassa kerrotaan tarina neljästä eri henkilöstä, jotka yhden idean kautta nivoutuvat yhteen. Teoksessa keskitytään hahmojen motiiveihin ja syy-seuraussuhteisiin, jotka selittävät, miksi lyhytelokuvassa tapahtuvat asiat tapahtuvat. Kyseessä on kuitenkin ihmisryhmä, joten jokainen päätös tai teko ei ole täydellisesti looginen tai läpimietitty. Teoksessa on hahmojoukon kautta tuoda ilmi ajatuksia kuten, "kukaan ei ole pahis omassa tarinassaan" ja "ihmiset eivät ole täydellisiä". Pohjimmainen teema kuitenkin nivoutuu luottamukseen ja luottamuksen pettämiseen, kun yksi idea johtaa motivaatioiden ristiriitaan ja ystävyyksien pettämisen ketjureaktioon.

Idea-lyhytelokuvan juoni koostuu seuraavasti: Mikael ja Timo ovat olleet huonossa jamassa jo pitkään kituutellen ja pärjäten päivästä päivään. Ei työtä, ei rahaa, ei tulevaisuutta ja vain yksittäiset seikkailut kaidan polun tuolle puolen ovat pitäneet heidät pystyssä. Eräänä päivänä heille ehdotetaan yhtä ideaa, joka johtaa heidät riidan partaalle mutta joka voisi pelastaa heidät ainaisesta selviytymisestä. Idean isä, Ari, on päätenyt tähän ratkaisuun tuskallisen ja epäreilun elämänsä takia vaatien parempaa elämää. Kolmestaan he lopulta päättävät toteuttaa suunnitelman, jossa on tarkoitus kaapata Emilia, Arin tyttöystävä. Kaappaus ja suunnitelman mukainen Arin kuoleman lavastaminen onnistuu. Asiat eivät kuitenkaan suju pitkään oikein, kun Timo on saanut

tarpeekseen, ei halua tehdä enää mitään väärää ja "napsahtaa" kesken kaiken päättäen ottaa tilanteen haltuunsa. Emilian kuunnellessa Timo onnistuu hoitelemaan Mikaelin pois pelistä suunnitelman mukaisesti, mutta kutsuu Arin huoneeseen, jossa Emiliakin on. Timo pakottaa Arin selittämään tilanteen Emilialle, jonka jälkeen Timo "ampuu" Arinkin, jotta suunnitelman näytelmä voi päästä loppuunsa. Järkyttynyt Emilia ei tiedä mitä ajatella, kun Timo päästää hänet pakoon. Emilia vielä hetken käveltyään kuulee yksittäisen laukauksen takaapäin. Tämä oli suunnitelman viimeinen osa, jossa Emilia luulee heidän kaikkien kuolleen. Kotiin päästyään Emilia hämmästyttää, kun kuulee vanhemmiltaan, että he kerkesivät jo maksaa lunnasrahat. Ari, Mikael ja Timo meinaavat päästä tämän pitkän näytelmänsä päätteeksi pakoon rahojensa kanssa, mutta Timon napsahdus ei ollut pintapuolinen. Koko joukko jää Timon paikalle soittaman poliisin kynsiin hyvin pian. Hän viimein teki jotain oikein.

Tutkielman tarkoituksena on selvittää, miten katsojat reagoivat plot twisteihin ja millainen plot twist tuottaa positiivisimman reaktion. Siksi käsikirjoitusvaiheesta lähtien erinäinen määrä plot twistejä tuli sisällyttää teokseen. Lopulta lyhytelokuvan plot twistien määräksi tuli kolme erilaista ja eri elementteihin perustuvaa plot twistiä. Huomioitavaa on, että tämä tutkielma tarkastelee arkikatsojan reaktioita plot twisteihin, ei elokuvakriitikoiden tai elokuvaharrastajien. Tarkoituksena on kartoittaa, millainen on hyvä toimiva plot twist käytännössä.

Idea-lyhytelokuvassa on kolme plot twistiä, joista jokainen kerrottu ja paljastettu eri tavalla. Ensimmäinen on selkein ja selitetty parhaiten lyhytelokuvan sisällä. Se on myös kerronnallisesti selkein plot twist ennen kuin paljastus tapahtuu. Twist itsessään on se, että Ari onkin oman tyttöystävänsä kaappauksen takana ja suunnitteli pääsevänsä pakoon huijaamalla oman kuolemansa. Tätä twistiä voi kutsua nimellä Ari-twist. Tämä käydään dialogin kanssa myös läpi, samoin kuin flashbackin kanssa, joka on takauma aiemmin tapahtuneeseen, jota tässä tapauksessa katsoja ei tiennyt. Myös aiemmin lyhytelokuvassa tuotiin ilmi, että joku kolmas henkilö oli mukana kaappauksessa, kun Ari soitti Mikaelille ja Timolle osassa kaksi. Tämän twistin tarkoitus oli olla helpoiten ymmärrettävä, ja on

kolmesta twististä selkeästi helpoiten ennakkoon arvattava.

Kronologisessa järjestyksessä toinen twist on yllätyksellisin ja sitä ei pohjusteta elokuvan kerronnan aikana kuin hyvin pienillä ja nopeilla viittauksilla. Tämän twistin nimi on kaikki elossa -twist. Tässä twistissä mieskolmikko Mikael, Ari ja Timo ovat hengissä, vaikka heidän piti olla kuolleita Emilian näkökulmasta katsoen. Tätä twistiä myös selitetään hyvin vähän, lukuun ottamatta mitä voi päätellä viimeisen kohtauksen dialogista. Käsikirjoittajan selitys on, että Arin suunnitelma oli lavastaa kaikkien kolmen kuolema. Ensin Arin sankarillinen kuolema, jottei Emilia oleta Arin olevan osa tätä suunnitelmaa. Toiseksi Timon piti olla se, joka päästää Emilian pakoon. Timo huijasi Mikaelin perustuen riitaan ja sen jälkeen lavasti itsemurhansa. Kaiken tämän tarkoitus oli saada Emilia luulemaan, ettei heidän suunnitelmansa olisi onnistunut. Tämän avulla kolmikko pääsisi pakenemaan maasta turvallisemmin.

Kolmas twist esitetään viittausmaisesti aivan elokuvan lopussa. Lyhytelokuvan lopussa poliisi ilmestyy mieskolmikun ovelle yllättäen, joten tätä twistiä voi kutsua ”poliisi-twist” nimellä. Ari ja Mikael yllättyvät tästä ja ymmärrettävästi hätäntyvät, koska selvästi poliisi on tietoinen, mitä he tekevät. Samalla kamera keskittyy Timon ilmeeseen, joka ei ole yhtään yllätynyt, ennemminkin odottava. Tämä on viittaus siihen, että Timo olisi itse soittanut poliisit. Tämä käänne on selitettävissä parhaiten Timon tarinan lopetuksena (minkä hahmo käy läpi lyhytelokuvan aikana). Hän muuttuu hiljaisesta vastentahtoisesta hyväksyjästä henkilöksi, joka taistelee oman uskomuksensa puolesta, koska hän ei halua tehdä mitään väärää enää.

Idea-lyhytelokuvan plot twistit on tehty aiemmin mainitun teoriapohjan kautta hyödyntäen elokuvallisen kerronnan keinoja. Ensimmäinen osa elokuvasta on esimerkiksi tietoisesti kerrottu lähes ilman puhetta. Tämä tehtiin, jotta katsoja ei kuulisi Arin ääntä, jonka hän voisi tunnistaa lyhytelokuvan kakkososan puhelimesta puhuvaksi mieheksi. Näin tarkoituksella pidettiin katsojalta tämä yksityiskohta piilossa. Lavikin artikkelin (2006) mukaisesti myös Idea-lyhytelokuvassa on tarkoituksella jätetty pieniä aukkoja, joita katsoja joutuu

jälkikäteen täyttämään informaatiolla, joka plot twisteissä paljastuu. Selkein esimerkki tästä on se, kun Emilia pakenee kotiin, eli kuollut mieskolmikko jätetään kerronnan ulkopuolelle. Seuraavan kerran, kun heidät nähdään, niin he kävelevät Mikaelin asuntoon kaikki elossa. Katsojan täytyy itse täyttää välissä olevan aika omilla spekuloinneilla. Pyrittiin myös välttämään vaaranpaikkoja, joita twist-elokuvissa monesti voi ilmetä. Haastetta loi, miten saimme kaikki elossa -twistin luotua ilman, että Timon hahmon tarina ei kärsisi siitä. Vastauksena tähän luotiin poliisit-twist, joka antaa Timon tarinalle arvoisensa päätöksen tuhoamatta Timon hahmollista kehitystä.

Näillä elementeillä teimme lyhytelokuvan, jonka tarkoitus on kertoa mielenkiintoinen tarina ja esittää plot twistejä. Jokainen plot twist on lyhytelokuvassa kerrottu ja käsitelty eri tavalla vaihdellen etukäteen katsojille annettujen vinkkien ja tarjottujen vastauksien määrää.

3.2 AINEISTON KERUU

Kyseessä on laadullinen tutkimus, jonka aineisto on kerätty teemahaastatteluilla. Teemahaastattelussa teema-alueet ovat kaikille haastateltaville samat. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 35.) Haastattelijalla on haastatteluteemojen kautta niin sanottuja keskusteluaiheita tai otsikoita, joita käydään haastattelussa läpi. Teemahaastattelu huomioi haastateltavien tulkinnat asioista, ja heidän asioille antamat merkitykset sekä sen, että merkitykset syntyvät vuorovaikutuksessa (Hirsjärvi & Hurme 2008, 48). Teemahaastattelun tarkoituksena on saada merkityksellisiä vastauksia tutkimuksen tarkoitukseen ja tutkimusongelmaan tai tutkimustehtävään. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 75). Järjestin viisi teemahaastattelua, joissa haastateltavat katsovat ensin Idea-lyhytelokuvan, jonka jälkeen haastattelin heitä ensin yleisellä tasolla lyhytelokuvasta ja sitten plot twisteittäin saadakseni optimaalisimman tuloksen heidän ymmärryksestään ja kokemuksestaan liittyen jokaiseen plot twistiin. Haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin jälkikäteen, minkä pohjalta tulokset analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin kautta. Sisällönanalyysissä aineistoa tarkastellaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien ja tiivistäen. Sisällönanalyysillä pyritään saamaan

tutkittavasta ilmiöstä kuvaus tiivistetyssä ja yleisessä muodossa ja etsimään tekstin merkityksiä. (Tuomi & Sarajärvi 2013 76.)

Haastattelujen pohjalta pyritään vastaamaan tutkimustehtäviin: 1. Miten katsoja reagoi jokaiseen plot twistiin Idea-lyhytelokuvassa ja miksi? 2. Lisäsivätkö plot twistit lyhytelokuvan katsojakokemusta ja miten? 3. Olivatko plot twistit itsessään koherentteja katsojalle ymmärtää? Näitten kysymysten avulla pyrin vastaamaan, millainen on hyvä plot twist.

Laadulliseen tutkimuksen käyttö on perusteltu, koska tulokset joita haetaan perustuvat mielipiteisiin ja tulkintaan. Haastatteluihin valitsin viisi ihmistä ajallisen ja resursseista johtuvien syiden vuoksi. Haastateltavat olivat nuoria aikuisia miehiä ja naisia, jotka kuvailivat itseään ainakin keskivertoiseksi elokuvien katsojaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että he tiedostavat elokuvien genret sekä niiden eroavaisuudet ja tietävät pääpiirteittäin sanan plot twist merkityksen. Haastateltavien anonymiteettiä suojellakseni nimeän haastateltavat vain sukupuolen perusteella: ”Mies haastateltava 1” (MH1) ja ”nainen haastateltava 2” (NH2). Haastatteluihin osallistui kolme miestä ja kaksi naista.

Haastattelut tehtiin Rovaniemellä ja Kajaanissa joulukuusta–tammikuussa 2014–2015. Haastattelujen kestot olivat 25–45 minuuttia. Normaali haastattelukerta sujui siten, että sovin ajan tapaamiseen henkilökohtaisesti haastateltavan kanssa. Tämän jälkeen haastateltava katsoi lyhytelokuvan Idea tietämättä vielä tarkalleen kysymyksiä tai haastattelun aihetta. Lyhytelokuvan katselun jälkeen suoritettiin teemahaastattelut, jotka myös nauhoitettiin. Teemahaastattelu on jaettu viiteen teemaan. Ensin yleisesti lyhytelokuvasta ja sitten tarkemmin jokainen yksittäinen plot twist omana teemana. Lopuksi vielä keskustelimme lyhytelokuvan plot twisteistä yleisemmin ja kartoitimme katsojan ymmärrystä elokuvan tapahtumista. Haastatteluissa tarkasteltiin plot twistien ymmärrystä ja olivatko käänteet katsojan mielestä mielekkäitä ja elokuvaa parantavia. Yleisessä tarkastelussa myös pohdittiin yleistä mielipidettä elokuvasta, jotka varmasti vaikuttaa koko lyhytelokuvan kokonaisuuteen. On tärkeä erotella plot twistien ulkopuoliset syyt, mikäli katsoja piti tai ei pitänyt lyhytelokuvasta. Ulkopuolisilla

syillä tarkoitan tässä tilanteessa muita elokuvassa olevia elementtejä, kuten esimerkiksi rooli-suorituksia, kuvausta ja leikkausta.

4 TULOKSET

4.1 YLEISET TULOKSET

Haastattelujen kautta saatu informaatio antoi tärkeää informaatiota, miten arkikatsoja havaitsee plot twistin elokuvassa ja millainen reaktio siihen tulee. On mainittava, että kaikkien haastateltavien mielestä plot twistit elokuvassa ovat positiivinen asia ja he näkivät Idea-lyhytelokuvan myönteisessä valossa. Eniten kritiikkiä keräsi lyhytelokuvan dialogi ja jossain määrin näyttelemisen, mutta yleisesti tuotosta arvostettiin. Näyttelemisen jakoi eniten mielipiteitä haastateltavien keskuudessa. Haastateltavien lyhytelokuvasta esittämä kritiikki ei kuitenkaan heidän mielestään haitannut katselukokemusta.

Aluksi kerroin jokaiselle haastateltavalle mitä plot twist tarkoittaa. Tämän jälkeen jokaista haastateltavaa pyydettiin nimeämään, mitkä kolme tapahtumaa hän nimeäisi plot twistiksi suoraan. Kaikki osasivat nimetä Arin elossa olemisen plot twistiksi, mutta seuraavat kaksi plot twistiä eivät olleet kaikille yhtä selkeitä. Neljä viidestä tunnisti kaikki elossa -twistin, mutta tämä oli jo haastavampaa. ”Poliisi-twist” oli selvästi vaikein tunnistaa plot twistiksi. Kyseinen twist oli monella vaikea tajuta ennen kuin se uskallettiin sanoa, jos edes tuli mainituksi. Syynä näihin voi johtua suurimmalta osalta haastateltavien ymmärrys plot twisteistä, ja kahden viimeisimmän plot twistin esitykseen elokuvassa. Maininnan arvoista on kuitenkin, ettei kukaan nimennyt plot twistiksi tapahtumaa, joka ei sellainen olisi ollut. Monesti haastateltava vain luovutti, jos ei keksinyt kolmatta tai nimesi Arin kuoleman lavastuksen ja elossa olemisen kahdesti, vaikka kyseessä on yksi kokonaisuus. Monesti tuntui, että kysymys yllätti haastateltavan ja juuri elokuvan nähneenä hän ei kyennyt prosessoimaan selkeästi koko elokuvan tapahtumia.

Ennen kuin tarkastellaanyksittäisiä plot twistejä tarkemmin, on hyvä käydä läpi, miten katsojat ymmärsivät elokuvan tapahtumat yleisesti. Kaikki haastateltavat pystyivät joko täydellisesti tai paria yksityiskohtaa vaille täydellisesti kertaamaan elokuvan tapahtumat kronologisessa järjestyksessä ja kertomaan, mikä mieskolmikon alkuperäinen suunnitelma oli ja mikä siinä meni pieleen.

Haastateltavat olivat siis tässä tapauksessa erittäin tarkkaavaisia, ja ymmärsivät elokuvan fabulan ja sitä kautta syuzhetit. Mainittakoon että vastausten nopeudessa oli eroja. Jotkut joutuivat todella pohtimaan elokuvan tapahtumia kronologisessa järjestyksessä, kun taas muut osasivat kertoa elokuvan tapahtumat varmasti ja nopeasti. Kaikki vastasivat näihin kysymyksiin kuitenkin oikein.

4.2 ARI-TWIST

Ari-twist oli se, kun Timo hän kävelee takaisin Emilian eteen ammuttuaan Mikaelin ja soittaa puhelimellaan jollekin ja alkaa sitten odottamaan. Yhtäkkiä oven takaa paljastuu hahmo, jonka Timo heittää Emilian jalkoihin (ks. Kuva 1). Kyseinen henkilö on Ari, jonka Emilia luuli kuolleen elokuvan ykkösosan aikana. Hyvin nopeasti tilanne aukenee, että Ari olikin koko kaappausidean takana.

Kuva 1. Ari paljastuu olevankin hengissä.

Tämä plot twist toi mielenkiintoisia havaintoja. Kaikille haastateltaville tämä oli selkein plot twist, mutta silti melkein kaikki yllättyivät, kun se tapahtui. Kaikki myöskin osasivat selittää miten tämä plot twist oli mahdollinen eli he osasivat päätellä, ettei ensimmäisen osan ampuminen tapahtunut oikealla aseella. Huomioitavaa on, ettei lyhytelokuvassa missään vaiheessa kerrota tätä faktaa.

Vaikka kaikki haastateltavat sanoivat, että kyseinen plot twist yllätti, se oli myös ainoa twist, missä haastateltavat sanoivat pystyneensä vähän arvaamaan, mitä

tulee tapahtumaan. Kyseessä oli myös lyhytelokuvan ensimmäinen twist, joka itsessään voi yllättää tai olla odotettu, riippuen katsojan odotuksista. Tässä tapauksessa haastateltavat yllättyivät mitä twistissä tapahtui, mutteivat niinkään siitä, että plot twist tapahtui.

Tämä twistin tulkinnat keskittyivät kahteen asiaan, joista ensimmäinen oli Arin hahmon muutos. Ensimmäisenä haastateltavat kommentoivat, kuinka kyseinen plot twist käänsi Arin hahmon päälaelleen. Tämä oli kyseisen plot twistin yksi tehtävistä, joten plot twist teki tehtävänsä. Arin sanottiin muuttuneen hahmona kokonaisvaltaisesti.

...alussa ku oli sellainen peruspoikakaveri, mutta twistin jälkeen se taas alkoi vaikuttamaan hullulta (MH3).

Jännä kun Ari oli alussa niin ihana ja muuta, mutta sitten olikin erilainen...mielipide muuttui, nyt hän oli aika kauhea ihminen (NH1).

Ei ollut enää sellainen ihana poikakaverihahmo enää, joten mieli kyllä muuttui täysin (MH1).

Toisena vahvana reaktiona ilmeni haastateltavien asenne elokuvaa kohtaan. Kahden haastateltavan mielestä kyseinen plot twist laittoi heidät miettimään, kuinka elokuva nyt etenee yllätyksellisyytensä ansiosta. Silti haastateltavat sanoivat arvanneensa osittain, mikä tämä plot twist tulisi olemaan. Tarkemmin asiasta keskusteltuamme ilmeni, että jotkut haastateltavista osasivat odottaa jonkinlaista käännettä, mutteivat osanneet arvata suoraan Arin osallisuutta. Tämä kuitenkin johti siihen, että plot twist sai ajatuksia heräämään. Perusteita tälle ajatukselle, että jotain tapahtuu, ei kovin tarkasti löydetty. Voi vain pohtia, johtuuko tämä haastateltavien subjektiivista elokuvallisista odotuksista, jotka janoavat yllättäviä käänteitä elokuvilta. Mahdollisesti myös jotkut haastateltavista, joita tunsin etukäteen, osasivat odottaa yllätyksellistä elokuvaa, kun tiesivät sen olevan minun luomani tuotos. Painotan kuitenkin, ettei haastateltavilla ollut etukäteistietoa haastattelujen tai lyhytelokuvan teemasta ja aiheista.

Nyhän tämä menee mielenkiintoiseksi. Nyt joutuu vähän uudelleen ajattelemaan tätä, että miten leffa jatkuu...jos ois alkanu miettimään, että kuka tämän takan voisi olla, niin ajatus ois voinu mennä ariin. En itse alkanut miettimään näin kyllä (MH3).

Yllätti se, että jaa, sekö ei kuollutkaan. Tai no ehkä sen arvasi sitten vähän, joo ja ei, pieni ajatus oli...Odotin paljon ennemmin, että joku uusi hahmo olisi tullut (MH1).

Ensimmäisen plot twistin käsittelyn loppuksi halusin tuoda vaihtoehdon ilmi, että entä jos katsoja olisikin tiennyt, että Ari olisi ollut kaiken takana jo lyhytelokuvan alussa. Tarkoituksena oli pohtia, josko yhden plot twistin tietäminen etukäteen olisi vaikuttanut katselukokemukseen. Hiukan arvattavasti jokainen haastateltava vastasi tähän kysymykseen samalla tavalla. Kenenkään mielestä lyhytelokuva ei olisi ollut parempi, jos olisivat tienneet Arin oikean roolin etukäteen. Syyt viittasivat vahvasti yllätyksellisyyteen suosimiseen ja jännitysmomentin ylläpitämiseen. Haastateltavat eivät halunneet tietää, jotta voisivat yllättyä itse myöhemmin.

Oli parempi näin. Sen aiemman puhelun kanssa nyt mielti, että kuka siellä oikein puhuu näitten kahen kanssa. Jos oisin tiennyt, että se oli Ari niin oisin ollu vain että meh (MH2).

Yllätyksellisyys on parempi, jos paljastetaan liikaa niin se vie terän kaikelta (NH2).

4.3 KAIKKI ELOSSA -TWIST

Kaikki elossa -twist on elokuvan toinen plot twist, jossa lyhytelokuvan mieskolmikko, Timo, Mikael sekä Ari, astuvatkin asuntoon vahingoittumattomana (ks. Kuva 2). Katsoja on nähnyt, kuinka jokainen mieskolmikosta oli saanut surmansa Timon napsahtamisen johdosta, mutta kyseisen plot twistin kautta tämä informaatio tehtiin tyhjäksi.

Kuva 2. Kaikki kolme miestä, Timo, Ari ja Mikael olivatkin elossa.

Toiseen plot twistiin liittyvien haastatteluosien vastaukset olivat yllättävänkin suorasukaisia. Vaihteleviakin näkemyksiä oli, mutta jokaiselta haastateltavalta tuli pääasiassa sama ensireaktio tähän plot twistiin. Verrattuna aiempaan plot twistiin tämä oli myös tarkoituksella vähemmän pohjustettu ja yritti tulla niin sanotusti puun takaa. Erona myös aiempaan Ari-twistiin tätä kaikki elossa -twistiä ei selitetty katsojalle millään tavalla, ja katsojan täytyy itse pohtia aiemman datan perusteella, miten kyseinen plot twist oli mahdollinen.

Osittain plot twistin vaikeaselkoisuuden ansiosta yksikään haastateltava ei maininnut arvanneensa kyseistä plot twistiä. Monien mielestä kyseinen plot twist oli yllättävin. Syyksi sanottiin Timon hahmon uskottavaa murtumista, jonka kautta hän olisi voinut oikeasti napsahtaa ja ampua kaikki. Osittain tähän liittyen kaksi haastateltavaa vastasi, että uskoi elokuvan loppuvan näin koska he uskoivat juonen loppuneen. Mielenkiintoisesti vain yksi kuitenkin kommentoi, että olisi mielummin katsonut lyhytelokuvan, joka olisi loppunut juuri ennen tätä plot twistiä. *”Ois se ollu minusta siisti, jos hän ois tappanu ne kaikki vain. Se ois ollu sellainen synninpuhdistuksen ja katumuksen yhdistys. Se kun on tehny pahaa niin katuu sitten, ja nyt sitten tehdään toisen ääripään teko”* (MH1). Muut kaikki kommentoivat että ilman tätä plot twistiä, ja mahdollisesti seuraavaa plot twistiä, elokuvan loppu olisi ollut liian suoraviivainen, ennalta-arvattava ja jopa ärsyttävä.

Se (ilman kahta viimeistä twistiä sisältävä) loppu ois ollu hyvin looginen, mutta se ois ollu liian suoraviivainen ja tylsä. En ois varmaan tykännyt paljon, jotenkin oli tarpeellista, että käänteitä tapahtui (NH2).

Se ois ollu ärsyttävä loppu (NH1).

Vaikka elokuvassa tätä plot twistiä ei juurikaan selitetty, kaikki haastateltavista osasivat selittää, mikä mahdollisti mieskolmikon hengissä selviämisen, vaikka ruudulla näkyvät tapahtumat todistivat toista. Tämä oli ehkä yllättävin tulos yksin tähän twistiin liittyen. Teoriapohjan kautta odotuksena oli, että liian yllättävät ja tyhjistä temmatut plot twistit saattavat aiheuttaa vastareaktion joissain katsojissa. Näiden haastattelujen perusteella mitään merkkiä tällaisesta reaktiosta ei ilmennyt. Haastattelijat ottivat kyseisen plot twistin vastaan positiivisesti yllättyneenä ja osasivat haastattelussa vielä selittää, miten tämä oli mahdollista. Tästä voi johtopäätöksenä tehdä, ettei kyseinen plot twist ollut niin vaikeaselkoinen katsojalle kuin alustavasti oletettiin. Yllätysmomentti oli silti erittäin vahva tässä plot twistissä. Monet haastattelijat lopulta nimesivät tämän plot twistin suosikikseen vedoten eritoten yllätyksen vahvuuteen.

Kaikista yllättävin (plot twist) oli se kun ne kolme olivatkin hengissä...Se oli myös isoin käänne (NH1).

Olipa hyvä plot twist, en ajatellu noin tapahtuvan...Jos he eivät olisi ollu elossa, se ois ollu ilman tätä plot twistiä tylsä loppu (MH3).

Kyseinen plot twist oli myös oleellinen Timon hahmokehityksen kannalta. Tämä plot twist tuhosi Timon aiemmat toiminnot, tarkoittaen hänen napsahtamistaan. Tästä huolimatta, kaikki haastateltavat eivät muuttaneet mieltään Timosta tämän twistin kautta, kun osa taas muutti. Ne, jotka eivät muuttaneet mieltään vetosivat Timon hahmon ilmeisiin ja eleisiin: kuinka Timon kantama raskas taakka oli hänen harteillaan vieläkin. Haastateltavat vetosivat myös kakkososan tapahtumiin, jossa Mikael ja Timo riitelevät, siitä pitäisikö heidän tehdä enää laittomuuksia. Kaksi haastateltavaa muutti pieneksi hetkeksi mielipidettään Timosta, luullen, että niin sanottu pahuus nyt voitti.

Ajattelin ennen plot twistiä, että Timo pelasti Emilian ja kuoli marttyyrina. Nyt hän ja kaikki tulivatkin elossa, joten hän oli nyt samaa paskaa ku muutkin (MH3).

En muuttanut mielipidettäni Timosta, koska hänen kasvoiltaan pystyi

näkemään sen tyytymättömyyden ja sen painotaakan mitä hän kantoi (MH1).

Ensin hän (Timo) oli hirveän lutunen, ja sitten ei ollutkaan, ja sitten oli taas (viitaten viimeiseen plot twistiin) (NH1).

4.4 POLIISIT-TWIST

Poliisit-twist tulee heti 30 sekunnin jälkeen aiemmasta plot twististä. Tässä plot twistissä yksinkertaisesti poliisit ilmestyvät yhtäkkiä paikalle. Kun Ari ja Mikael panikoivat, Timo odottavasti ja huolestuneena katselee ikkunastaan ulos viimeisen kerran (ks. Kuva 3). Tämä viittaa siihen faktaan, että Timo oli se, joka oli ottanut kontaktin poliisiin jollain tavalla.

Kuva 3. Timo poliisien koputtaessa oveen.

Tämä plot twist oli lyhyt-elokuvan loppu plot twistinä jättäen elokuvan käänteeseen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että elokuva olisi jäänyt cliffhangeriin (epävarma loppu). Lopussa ei tarjottu katsojalle varmuutta, mitä tuli tapahtumaan, mutta viitattiin vahvasti yhteen lopputulokseen. Tämä twist on myös kolmas koko lyhytelokuvassa, ja se voi monille katsojille olla jo melkein liikaa, varsinkin näin lyhyen ajan sisään. Tästä ei tosin aiheuttanut vastareaktiota yhdessäkään haastateltavassa, mikä oli odottamatonta. Osasyynä tähän voi hyvinkin olla, että lyhytelokuvan tekijä tiedettiin, joten ennen katselua asennoiduttiin hiukan tavallista positiivisemmin lyhytelokuvan katseluun.

Huomionarvoista oli, että ensimmäistä kertaa haastatteliijoilla oli epäröintiä siinä,

mikä ja kenen toiminta oli tämän plot twistin takana. Pari haastateltavaa olivat epävarmoja, mutta arvelivat kuitenkin ihan oikein lopulta. Kukaan ei siis saanut tätä väärin, mutta plot twistin hyvin epämääräinen implementointi herätti epäilystä. Tästä hämärästä toteutuksesta huolimatta kyseinen plot twist oli kahden haastateltavan suosikki verrattuna kahteen aiempaan. Syyt olivat osittain samat vedoten yllättävyyteen tässäkin tapauksessa. Ylimääräisenä elementtinä tuli Timon tarinan lopetuksen maininta. Monet ilmaisivat tyytyväisyyttä siitä, että lopulta tulikin onnellinen loppu tarinalle ja moraalisuus ja hyvyys niin sanotusti voittivat.

Kyseinen plot twist tuo julki myös päätöksen Timon tarinalle. Hän kävi matkan hiljaisesta epävarmasta hyväksyjästä ihmiseen, jonka vahva usko moraaliin voitti. Tätä muutosta näytettiin katsojalle jo aiemmin lyhytelokuvan kolmannessa osassa, kun Timo aidosti menetti hallinnan ja alkoi tekemään asioita oman käden oikeudella. Kyseinen muutos kuitenkin saa katsojan silmissä kolauksen, kun Timon teot nähtävästi olivatkin vain näytelmää. Tämä viimeinen plot twist kuitenkin viimeistään palauttaa Timon vahvan moraalikäsitteen katsojille. Tarkastelimmekin haastateltavien kanssa vielä viimeisen kerran Timon hahmoa ja heidän mielipidettä hänestä nyt lopulta, kaiken jälkeen. Tämä käänne käänsi kaikkien mielipiteen takaisin Timon puolelle, vaikkei se kaikilla aiemmasta plot twististä huolimatta muuttunutkaan. Haastateltavat, jotka muuttivat mielensä, yleisesti mainitsivat, että jotainhan piti tapahtua. Tämä nivoutuu myös siihen, kuinka jotkut haastateltavista odottivat onnellista loppua, vaikka toinen plot twist tilanteen alustavasti käänsikin.

Äsken ajattelin, että paha selvisi, ja nyt se ei selvinnyt. Tämä on tällaista tunteiden vuoristorataa. Yllättävä tämä twist, odotin loppua jo aiemmin (MH3).

Se oli sopiva loppu...odotin kyllä jonkinlaista twistiä, mikä käänsi Timon takaisin hyvien puolelle (MH1).

Haastateltavien kanssa keskustelimme myös siitä, vaikuttaako tällainen lopussa tapahtuva plot twistien rykelmä katsomiskokemukseen, ja jos vaikuttaa, niin millä tavalla. Idea-lyhytelokuvassa loppupuolella tapahtuu kaikki elossa -twist ja poliisit-twist hyvin nopeasti peräjälkeen. Plot twistien välissä on noin 30 sekuntia,

joten kaikki elossa -twistin käsittelemiseen ei jää paljoa aikaa. Haastateltavat olivat pääasiassa yhtä mieltä, että viimeinen plot twist tuli oikeaan aikaan, vaikkakin jotkut kommentoivat, että se silti tuli nopeasti. Osa sanoikin plot twistin tulleen juuri tarpeeksi myöhään, että sen ennätti tajuta, kun taas osa kehuu efektiä, jonka kaksi perättäistä plot twistiä antoi elokuvalla. Samalla kuitenkin kommentoitiin, että koska aiempi kaikki elossa -twist oli helppo käsittää ja sisäistää, niin pystyttiin siirtymään seuraavaan plot twistiin näin nopeasti ilman ongelmia.

Jos sitä ois pitkittänyt niin se ei ois toiminut yhtä hyvin, kun siinä tuli sellainen dynaaminen mitä?...MITÄ? reaktio. Jos se ois ollut pitempi niin se olisi menettänyt sitä momentumia siinä (NH2).

Sen takia ensi sitä twistiksi aluksi tajunni kun ne olivat niin lähekkäin...mutta minusta ne oli tarpeeksi lähekkäin ettei katsojan tarvinnut muuta ajatella kuin, oho ne oli hengissä, nyt ne lähtee rahojen kanssa. Tämä (aiempi) twisti ei tarvinnut mitään analysointia joten pystyttiin nopeammin siirtymään seuraavaan (MH3).

4.5 LYHYTELOKUVA KOKONAISUUTENA

Lopuksi kävimme haastateltavien kanssa läpi tarkemmin lyhytelokuvan ymmärrystä ja yleisemmin plot twistejä. Keskustelimme myös tarkemmin aiheesta, mikä Idea-lyhytelokuvan plot twisteistä toimi parhaiten ja miksi. Pääasiassa haastateltavien ymmärrys elokuvan tapahtumista ja plot twistien taustoista ja syistä oli erinomaista. Haastateltavat osasivat yhden katselukerran jälkeen kertoa elokuvan tapahtumat kronologisessa järjestyksessä samoin kuin spekuloida, mikä oli mieskolmiksen alkuperäinen suunnitelma. Ymmärrettävästi lyhytelokuva on helpompi ymmärtää ja käsittää kuin kokoillan elokuva, koska käsiteltävää dataa on paljon vähemmän. Silti Idea-lyhytelokuva ei edennyt kronologisessa järjestyksessä koko ajan ja teoksessa tapahtui kolme plot twistiä, joten haastateltavien osoittama laaja ymmärrys on mainitsemisen arvoinen.

Hyvin mielenkiintoinen keskustelu, ja melkein tärkein haastattelussa käsitelty aihe oli pohdinta siitä, mikä plot twist oli haastateltavien mielestään elokuvan paras. Kriteerinä oli joko parhaiten toteutettu tai tarinan kannalta heidän

mielestään paras plot twist. Tarkoituksena kartoittaa sitä, mikä plot twist jäi katsojilla mieleen ja miksi näin oli. Haastateltavat eivät valinneet yhtä plot twistiä ylitse muiden, vaan kaksi viimeistä plot twistiä, kaikki elossa -twist ja poliisit-twist, jakoivat kaikki äänet. Yllättävästi molemmille plot twisteille käytettiin yhtä pääasiallista perustetta, yllätyksellisyyttä, vaikka muitakin perusteluja oli. Mainitsemisen arvoista myös on, ettei kenelläkään ollut vaikeutta valita mielestään parasta plot twistiään.

Kaikki elossa -twist oli niukasti suosituin plot twist ja hyvin selkeistä syistä. Haastateltavien syy tämän plot twistin toimivuuteen oli sen yllätyksellisyydessä. Timon vaikuttava napsahtaminen aiemmin johti siihen, että katsojat tarttuivat Timon muutokseen niin vahvasti kiinni, ettei kukaan osannut odottaa sitä, että Timo ei oikeasti olisikaan ampunut ketään. Tämä yllätyksellisyys koettiin erittäin vahvaksi elementiksi tämän plot twistin toimivuudessa. Jotkut haastateltavat selittivät päätöstään sillä, että Timon napsahdus itsessään oli erittäin dramaattinen ja voimakas, joten he eivät olettaneet, että sen jälkeen olisi tullut enää mitään niin dramaattista palaten taas tähän yllätyksellisyyteen.

Paras twist oli se, ettei kukaan kuollutkaan. Vaikuttavinta siinä oli se, koska siinä oli niin kiinni siinä tunteessa, että kaikki kuoli. Sitten se vain muuttui (NH2).

Ja sitä myötä se (kaikki elossa -twist) oli paras käänne. Se yllättävyys oli niin hyvin hoidettu siinä (MH2).

Poliisit-twist oli toinen plot twist jota haastateltavat arvostivat paljon. Osittain syyt tähänkin löytyivät yllätysmomentista. Kyseisen plot twistin nopea ilmeneminen aiemman plot twistin jälkeen lisäsi yllätysmomenttia monille, mutta se sai myös olettamaan, että jotain on vielä tapahduttava. Tämä perustui sille ajatukselle, että moni ei uskonut lyhytelokuvan loppuvan siihen tilanteeseen, jossa niin sanotut pahikset olisivat voittaneet. Tämä plot twist antoi elokuvalla onnellisen ja katsojaa tyydyttävän lopun, ja tämä miellytti haastateltavia.

Lopulta Ari-twistiä ei kukaan maininnut suosituimmaksi plot twistikseen. Syytä tähän on vaikea selittää muuten kuin että yllätyksellisyys oli niin arvostettu momentti. Ari-twist koettiin vähiten yllätykselliseksi, ja kyseinen plot twist jäi

vähemmälle huomiolle tästä syystä. Mainittiin, että se johti kyllä hyvään draamaan ja intensiiviseen jatkoon, mutta yllättävät kaikki elossa -twist ja poliisitwist veivät niin sanotun voiton tällä kertaa.

5 POHDINTA

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millainen on hyvä plot twist. Tässä käytin apuna Idea-lyhytelokuvaa, jonka plot twistien toimivuutta tarkastelin. Tutkimuskysymykset olivat seuraavat. 1. Miten katsoja reagoi jokaiseen plot twistiin Idea-lyhytelokuvassa ja miksi? Muut tutkimuskysymykset ovat, että 2. Lisäsivätkö plot twistit lyhytelokuvan positiivista katsojakokemusta ja miten? 3. Olivatko plot twistit itsessään koherentteja katsojalle ymmärtää?

Haastateltavien näkökulmat olivat hyvin mielenkiintoisia ja monella tapaa poikkesivat oletuksista, joita olin asettanut. Tuloksista pystyi hyvin nopeasti havaitsemaan erinäisiä elementtejä, joita haastateltavat suosivat plot twisteissä yli muiden. Analysoinnin jälkeen alkoi hahmottua kolme elementtiä, jotka tekivät Idea-lyhytelokuvan plot twisteistä toimivia ja nautinnollisia katsojille: yllätyksellisyys, ymmärrettävyys ja harhaanjohtaminen

Ensimmäinen elementti on yllätyksellisyys, joka paljastui haastateltavien mielestä kaikista tärkeimmäksi syyksi, miksi he nauttivat plot twisteistä. Yllätyksellisyys tässä tapauksessa tarkoittaa toisen syuzhetin onnistunutta paljastusta. Hyvin tehty paljastus on katsojan nautinnon ja ymmärryksen kannalta tärkeä elementti, ja se ei aina ole niin yksinkertaista. Lyhytelokuvan plot twisteistä kaikki elossa -twist ja poliisit-twist olivat haastateltavien mukaan yllättävimpiä. Näitä plot twistejä pohjustettiin hyvin vähän ja ne tapahtuivat odottamattomasti. Yllätyksellisyys lyhytelokuvassa aiheutti haastateltavissa erittäin voimakkaan ja positiivisen reaktion.

Toisena elementtinä on ymmärrettävyys. Lavik argumentoi, että hyvä plot twist vaatii narratiivisia aukkoja, jotta katsoja voi paljastuksen jälkeen täyttää ne uudella informaatiolla. Nämä aukot narratiivissa mahdollistavat toisen syuzhetin olemassaolon elokuvassa ilman, että katsojat ovat siitä tietoisia. On kuitenkin tärkeää, että katsojan pystyy täyttämään nämä narratiiviset aukot. Kaikki elossa -twist toimi hyvin tässä tapauksessa, koska haastateltavat pystyivät selittämään, miksi mieskolmikko olikin hengissä. Elokuva ei tarjoa suoraa selitystä sille miksi

he ovatkin elossa, mutta pieniä vinkkejä on ripoteltu pitkin elokuvaa. Nämä vinkit katsoja hoksaa vasta paljastuksen jälkeen, jolloin katsoja täyttää aukot narratiivissa helposti.

Kolmas elementti kietoutuu osittain yhteen ensimmäisen elementin kanssa, mutta on kuitenkin mainittava erikseen, eli harhaanjohtaminen. On tärkeää, että katsoja onnistutaan yllättämään plot twistillä, mutta jotta yllätyksellä olisi mahdollisimman iso efekti, täytyy katsojaa ensin hiukan johtaa harhaan. Hyvänä esimerkkinä tästä on kaikki elossa -twist, jonka yllätyksellisyys onnistui haastateltavien mukaan suurelta osin siksi, että Timon muutos oli niin vaikuttava. Katsojat eivät osanneet odottaa plot twistiä, joka muuttaisi tilanteen täysin.

Tässä voidaan havaita pientä ristiriitaa aiemman elementin kanssa. Yksi elementti on tehdä plot twististä ymmärrettävä ja toinen on johtaa katsojaa harhaan. Nyt on hyvä muistaa, että plot twist toimii tupla-syuzhetin avulla ja tässä selkeä eroavaisuus ilmenee. Ymmärrettävyys perustuu siihen, että kun plot twist paljastuu toisen syuzhetin kanssa, katsojan pitää pystyä ymmärtämään, miten plot twist oli tapahtunut. Katsojan pitäisi pystyä täyttämään narratiivisia aukkoja, kun ymmärtää plot twistin tapahtuneen. Harhaanjohtaminen on vahvan tarinan kertomista, joka ei vastaa toisen syuzhetin paljastamaa todellisuutta. Tärkeää onkin löytää se oikea kombinaatio, kuinka paljon katsojaa kannattaa johtaa harhaan, jottei katsoja sitten saa vastareaktiota plot twistiin, kun sitä ei pysty ymmärtämään.

Tärkeintä on silti muistaa, että jossain välissä plot twist tulee paljastaa katsojille ja että tämä hetki on tärkein plot twistin toimivuudessa. Paljastuksessa yllätyksellisyys on pääasiallinen elementti, johon katsojat kiinnittävät huomiota. Haastateltavien mukaan plot twistin tietäminen etukäteen ei parantaisi elokuvakokemusta, joten on tärkeä tehdä plot twistin paljastushetkestä voimakas.

Jos tarkastellaan näitä tuloksia tutkimuskysymyksien kautta, niin voimme havaita nämä elementit sieltä tarkemmin. Ensimmäiseksi tarkastelin, miten katsoja reagoi jokaiseen plot twistiin Idea-lyhytelokuvassa ja miksi. Tuloksissa näitä kävimme tarkemmin läpi, mutta tiivistettynä löysimme seuraavaa. Ari-twist oli

haastateltaville selkein plot twist ja se sai odotetusti haastateltavat muuttamaan mieltään Arin hahmosta. Toisaalta kyseinen plot twist oli haastateltavien mukaan heikoin kolmesta, eikä kukaan nimennyt sitä suosikki plot twistikseen. Luultavasti tämä johtui, että yllätysmomentti jäi seuraavan kahden twistin jalkoihin. Kaikki elossa -twist oli haastateltavien mielestä suosituin plot twist ja pääsyyksi tähän mainittiin yllätysmomentin vahvuus. Myös harhaanjohtaminen Timon muutoksen kautta toimi haastateltaviin, eikä kukaan osannut odottaa kyseistä plot twistiä. Poliisit-twist taas oli myös suosittu ja oli omalta osaltaan myös yllätyksellinen. Tämä plot twist käänsi myös Timon hahmon taas niin sanotusti hyväksi ja antoi lyhytelokuvalla onnellisen lopun. Tämä oli haastateltavien mielestä hyvä plot twist äsken mainitusta syystä.

Toinen tutkimuskysymys oli, lisäsivätkö plot twistit lyhytelokuvan positiivista katselukokemusta ja miten? Yleisesti otettuna plot twistit olivat katsojille nautinnollisia eri tasoilla. Tosin yksikään plot twist ei jättänyt niin sanottua pahaa makua katsojan suuhun. Kaikki haastateltavat olivat myös sitä mieltä, että plot twistit olivat positiivinen elementti elokuvassa. Haastateltavat eivät yleisesti pitäneet ajatuksesta, että elokuva olisi loppunut aiemmin ja jättäen plot twistejä olisi ollut vähemmän. Johtopäätöksenä siis voidaan sanoa, että plot twistit Idea-lyhytelokuvassa olivat positiivinen elementti haastateltavien mielestä.

Miten nämä plot twistit olivat positiivinen elementti katsojille? Haastateltavat pitivät plot twisteissä ja Idea-lyhytelokuvassa siitä, ettei tarina ollut liian ennalta arvattava, liian looginen tai tylsä. Haastateltavat siis osittain alitajuisesti odottivat, että Idea-lyhytelokuvan kaltainen tarina kerrottaisiin yllättävyyden elementin avulla. Se luotiinkin tässä yhteydessä luomalla tupla-syuzhet lyhytelokuvaan. Tämä mahdollisti tiettyjen juonikuvioiden piilottamisen katsojalta, eli paljastukset olivat mahdollisia. Tämä myös osaltaan lisäsi dramaattisuutta kohtauksiin, jota olisi ollut vaikeampi luoda, jos katsojalla olisi ollut kaikki fabulan (tarinallinen) tieto saatavilla. Esimerkiksi kakkososassa puhelu Mikaelin, Timon ja Arin välillä olisi menettänyt yhden dramaattisen elementin, jos katsoja olisi tiennyt siinä vaiheessa, että puhelimen toisella puolella olisi ollut Ari. Yllätyksellisyys aiheutti myös erittäin positiivisia reaktiota, kun plot twistit lopulta paljastettiin yksi kerrallaan. Haastateltavat mainitsivat, että kun plot twistit paljastettiin, ne saivat

heidät pohtimaan, miten elokuva tulisi jatkumaan. Plot twistit siten aktivoivat katsojia, mitä voidaan pitää positiivisena asiana.

Kolmantena ja viimeisenä tutkimuskysymyksenä oli se, että olivatko plot twistit itsessään koherentteja katsojalle ymmärtää? Tällä oli tarkoituksena varmistaa, että haastateltavat myös ymmärsivät plot twistit ja sen millaista tarinallista sisältöä ne sisälsivät. Pelkona oli, että yllätyksellisyys elementtinä jäisi liian dominoivaksi, eli katsoja yllättyy, muttei oikeastaan ymmärrä mitä tapahtui. Lavikin mainitsemat narratiiviset aukot tulisi kuitenkin täyttää katsojan toimesta. Idea-lyhytelokuvan tapauksessa haastateltavat kuitenkin ymmärsivät yksittäiset plot twistit miltei täydellisesti. Sen lisäksi tarkempi keskustelu tarinan fabulan sisältöön paljasti, että haastateltavat pystyivät erinomaisesti täyttämään lyhytelokuvan jättämiä narratiivisia aukkoja. On tosin mainitsemisen arvoista, että kyseiset plot twistit pysyivät niin sanotun oikean maailman rajoissa. Vastaus yllättäviinkin plot twisteihin oli silti usein hyvinkin yksinkertainen. Esimerkiksi miten kaikki kolme miestä pystyivät olemaan elossa? Kysymykseen vastaus oli yksinkertaisesti se, ettei heillä edes ollut oikeaa asetta. Kun vertaa mitä esimerkiksi Sixth Sense -elokuvan plot twistiin, jossa Bruce Willisin hahmo paljastui kuolleeksi aaveeksi, niin Idea-lyhytelokuvan plot twistit olivat hyvin helposti ymmärrettäviä.

On myös hyvä muistaa, että vaikka tutkinkin yleisemmin plot twistien toimivuutta, niin suurin osa elokuvallisista plot twisteistä sijoittuu kokoillan elokuvaan, ei lyhytelokuvaan. Siksi uskon, että esimerkiksi plot twistien yllätyksellisyys oli helpompi saavuttaa, kun haastateltavat eivät olleet katsoneet juuri lainkaan lyhytelokuvia. Tästä syystä jo elokuvan rakenne saattoi olla oudompi kuin mihin he olivat normaalisti tottuneet. Kuitenkin resurssien ja ajan rajallisuuden takia lyhytelokuva oli parempi vaihtoehto tähän tutkimukseen.

Ajan ja resurssien rajallisuus on myös syynä siihen, ettei haastateltavia ollut viittä enempää. Isompi otanta tässä tapauksessa olisi voinut tuoda lisää näkemyksiä, koska nyt suurimmalta osin haastateltavien näkemys oli positiivinen lyhytelokuvaa ja sen plot twistejä kohtaan. Tämä tietysti värittää Idea-lyhytelokuvaa ja sen plot twistejä ehkä ylipositiiviseen valoon. Nyt myös

haastateltavat kuuluivat kaikki niin sanottuun keskivertokatsojaryhmään, ja tutkimus keskittyikin heidän tulkintaansa plot twisteistä. Laajempi tutkimus, jossa mukaan olisi otettu myös elokuva-alan ammattilaisia, olisi hyvin perusteltu. Sillä olisi saatu laajempaa tulkintaa plot twisteistä, joka olisi mahdollisesti paljastanut uusia näkökulmia. Haastavaa oli myöskin se, että täysin vastaavanlaista tutkimusta, joka tarkastelisi katsojakokemuksia elokuvan plot twisteihin liittyen, ei ollut tehty ennen. Plot twisteihin liittyvä tutkimus on yleensä elokuvien teoreettista tulkintaa yksittäiseen elokuvaan. Näitä tutkimuksia pystyin kuitenkin käyttämään hyödyksi.

Yleisesti tarkasteltuna tutkimus oli tarkoituksenmukainen ja haastateltavat onnistuivat tulkitsemaan plot twistejä tavalla, joista sai mielenkiintoista ja tärkeää informaatiota hyvän plot twistin ominaisuuksista. Idea-lyhytelokuva tarjosi haastateltaville myös yllätyksiä, draamaa ja nautinnollisen katselukokemuksen.

LÄHTEET

Elsaesser, Thomas 2009: The Mind-Game Film. Teoksessa Buckland, Warren (toim.) Puzzle Films: Complex Storytelling in Contemporary Cinema. 1. Painos, Blackwell Publishing

Friedman, Seth A. 2006: Cloaked Classification: The Misdirection and Generic Duplicity. Journal of Film and Video, 16–28.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2008: Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Gaudeamus. Helsinki

Klecker, Cornelia 2013. Mind-Tricking Narratives: Between Classical and Art-Cinema Narration. Porter Institute for Poetics and Semiotics. 119-146.

Lavik, Erlend 2006: Narrative Structure in the Sixth Sense: a new twist in “twist movies”. Velvet light trap, 55-64.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki. Tammi.

Vacklin, Anders & Nikknen, Åre 2007. Elokuvan Runousoppia – Käsikirjoittamisen syventävät tiedot. Helsinki: Like kustannus oy

Haastattelut

MH1. 2014. Haastattelu 25.12.2014. Tekijän hallussa.

MH2. 2014. Haastattelu 26.12.2014. Tekijän hallussa.

MH3. 2014. Haastattelu 29.12.2014. Tekijän hallussa.

NH1. 2014. Haastattelu 26.12.2014. Tekijän hallussa.

NH2. 2015 Haastattelu 5.1.2015. Tekijän hallussa.

Case-study

<http://tinyurl.com/idealyhytelokuva>

IDEA LYHYTELOKUVA HAASTATTELUKYSYMYKSET

Kerro ensin mitä mieltä olit elokuvasta, hyviä ja huonoja juttuja, ihan vapaa sana?

Elokuvassa oli kolme plot twistiä, osaatko sanoa mitkä ne olivat?

Selitä twistit haastateltavalle.

1. Ari-Twist

Ensimmäinen twisti oli se että Ari olikin elossa ja kaiken takana. Osaatko selittää mitä ari teki?

Miten reagoit kun tämä tapahtuma näkyi ruudulla? Yllättikö se?

Tunteita siihen liittyen? Millainen hahmo sinusta Ari on nyt, verrattuna siihen mitä saatoit luulla alustavasti?

Ajatusleikkinä hiukan, mitä jos olisit tiennyt että Ari olisi kaiken takana?

2. Kaikki Elossa Twist

Toinen twisti oli se kun nämä kolme miestä olivatkin elossa vaikka heidät oli emilian luulon mukaan ammuttu.

Miksi näin tapahtui sinun mielestä?

Miten reagoit kun tämä tapahtuma näkyi ruudulla? Yllättikö se?

Tunteita siihen liittyen. Miten koit katsojana tämän twistin ylipäätään.

Ajatusleikkinä hiukan, jos olisit tiennyt että Timo ei oikeasti tappanut ketään niin olisiko se muuttanut paljoo?

Mielipide timosta tämän takia

3. Poliisit Twist

Kolmas twisti oli se että poliisit saapuivat paikalle. Miksi tämä on plot twisti eikä vain käänne, miksi poliisit tulivat?

Miten reagoit kun tämä tapahtuma näkyi ruudulla? Yllättikö se?

Tunteita siihen liittyen? Kerkesitkö prosessoida kaiken datan ruudulla kun käännteitä tapahtui niin nopeasti.

Ajatusleikkinä hiukan, jos kaiken päälle tiedät että timo petti heidät, niin miten se muuttaa käsitystä tähän hahmoon aiempaan verrattuna

4. Ymmärrys ja yleisiä ajatuksia

Olet nyt nähnyt elokuvan ja tiedät mitä taustalla tapahtui, osaatko kuvailla elokuvan tapahtumat?

Nyt kun twisteistä on puhuttu, parasiko ymmärrys elokuvasta? entä mielipide siitä elokuvasta?

Jos pitäisi valita noista kolmesta parhaiten toteutettu twisti niin mikä se sinusta olisi ja miksi?